

AMERICA PANGLICILOR CENUȘII, UN VIS... ROMÂNESC

CUPRINS

Ceea ce aş fi dorit să aduc în România
din Statele Unite ale Americii,
măcar a zecea parte din
cei... 75.000 de kilometri de autostrăzi,
panglicile cenuşii, mult mai late decât...
"panglica cenuşie în amurgul răcoros",
de lângă satul Pripas, de fapt, satul Prislop,
din romanul "Ion", de Liviu Rebreanu,
intersecţii de autostrăzi cu bretele
în formă de... spaghetti / 5

De la Los Angeles la San Francisco,
prin ţinuturi deşertice,
unde răsar... cazinouri / 14

Florida, ţinut fascinant, dar prea plat,
fără... a treia dimenisune / 21

Hollywood,
inventivitate americană,
Promenada Celebrităţii,
cum se scot bani din... dalele de pe trotuar,
mii se stele din... beton,
una pentru... actorul Ronald William Reagan,
alta pentru... personajul canin Lassie,
alta pentru... Mickey Mouse,
sute de amprente în... beton,
una a... pneului broscuţei "Wolkswagen" / 28

Resurse bibliografice

Philadelphia,
4 Iulie 1776,
13 colonii britanice
își proclamă independența,
3 septembrie 1783,
Tratatul de la Paris,
recunoașterea internațională
a independenței,
William Franklin, guvernator... britanic,
fiul nelegitim al lui... Benjamin Franklin,
unul dintre "tații fondatori" ai
Statelor Unite ale Americii,
William Temple Franklin,
negociator american la Tratatul de la Paris,
fiul nelegitim al lui... William Franklin,
Clopotul Libertății fisurat,
turnat în... Marea Britanie,
55 de clopote identice... nefisurate,
turnate în... Franța / 41

Washington,
din 17 noiembrie 1801,
capitala Statelor Unite ale Americii,
mii de copii cu stegulețe... "Stele și Benzi",
în vizită... gratuită la Capitoliu și Casa Albă,
Statuia Libertății,
de pe... Capitoliu,
cu spatele la... Casa Albă,
Camera Reprezentanților a votat... pentru,
Senatul a votat... contra
demiterii președintelui
William Jefferson "Bill" Clinton / 61

Washington sau... Orașul Ciocolatiu,
 12 aprilie 1861,
 începutul Războiului Civil,
 22 septembrie 1862,
 Proclamația de Emancipare
 doar pentru... cele 11 state secesioniste,
 1 ianuarie 1863,
 Proclamația de Emancipare
 doar pentru... cele 10 state încă secesioniste,
 ambele emise de Abraham Lincoln,
 14 aprilie 1865,
 Abraham Lincoln,
 împușcat în... Vinerea Patimilor,
 9 mai 1865,
 sfârșitul Războiului Civil,
 18 decembrie 1865,
 al XIII-lea Amendament la Constituție,
 abolirea sclaviei în Statele Unite ale Americii,
 28 august 1965,
 discursul "Eu am un vis",
 al lui Martin Luther King Jr. / 69

Muzeul Național al Aerului și Spațiului,
 aeroplanul "Spiritul din Saint Louis",
 pilotat peste... Oceanul Atlantic
 de Charles Augustus Lindbergh,
 bombardierul "Enola Gay",
 pilotat deasupra... Hiroșimei
 de Paul Warfield Tibbets Jr.,
 modul misiunii Apollo 11,
 pilotat spre... Lună de Neil Alden Armstrong
 Michael Collins și Edwin Eugene Aldrin Jr. / 80

New York sau... capitala Lumii,
 între 11 ianuarie 1775 și 5 decembrie 1790,
 capitala Statelor Unite ale Americii,
 din 9 octombrie 1952,
 sediul Organizației Națiunilor Unite,
 17 mai 1792, inaugurarea
 Bursei Newyorkeze,
 4 aprilie 1973, inaugurarea
 Centrului Mondial al Comerțului,
 Turnurile Gemene, fiecare cu 110 etaje,
 observatoarele de la etajele 107 și 110,
 26 februarie 1993, ora 2.14,
 680 de kilograme de explozibil detonate
 în subsolul Turnului de Nord,
 11 septembrie 2001, colapsul turnurilor,
 ora 8.46, Turnul de Nord lovit de un avion,
 ora 9.03, Turnul de Sud lovit de un avion,
 3 noiembrie 2014, inaugurarea
 Turnul Libertății, de 104 etaje,
 observatoarele de la etajele 100, 101 și 102,
 reconstrucția integrală a celor șapte clădiri
 ale Centrului Mondial al Comerțului
 prevăzută pentru... anul 2021 / 86

Statuia Libertății,
 două scări interioare, în spirală,
 una la urcare, alta la coborâre,
 fiecare cu 202 trepte înguste,
 cât să încapă... un om,
 o altă statuie identică,
 dar de statura... unui om,
 în... Grădina Luxemburg din Paris / 107

Insula Ellis,
1 ianuarie 1892, inaugurarea
Stației de Imigrare, din... lemn,
făcută scrum pe 15 iunie 1897,
17 decembrie 1900, inaugurarea
Stației de Imigrare, din... cărămidă,
1 ianuarie 1892... prima imigrantă,
Anna "Annie" Moore,
12 noiembrie 1954... ultimul imigrant,
Arne Peterssen,
în total... 12.000.000 de imigranți / 114

Goana... după aur,
visul... californian,
Calico, oraș-boom... în trecut,
din deșertul Mojave,
goana după... argint și... borax,
aproximativ 1.000 de locuitori,
Dorsey, câinele... cu două genți de poștaș,
Calico, oraș-fantomă... în prezent,
transformat în muzeu,
aproximativ 1.000 de turiști pe zi,
câinii... doar în lesă scurtă, de doi metri / 118

Așezământul Amerindienilor Navajos,
în Ținutul Patru Colțuri,
dintre Arizona, Utah, Noul Mexic și Colorado,
hotelul "The View" din Valea Monumentelor,
"hogan", bordei navajo,
"navajo taco", specialitate culinară navajo,
informații criptografiate în limba navajo,
utilizate în Al Doilea Război Mondial / 122

Respectarea drepturilor de autor a cărții

2 aprilie 1513,

Juan Ponce de León,

în căutarea Fântânii Tinereții,

a descoperit Florida,

8 septembrie 1565,

Pedro Menéndez de Avilés

a fondat Saint Augustine,

prima așezare locuită continuu,

din partea continentală a

Statelor Unite ale Americii,

capitala Floridei,

spaniolă în perioada

8 septembrie 1565 - 9 februarie 1763,

capitala Floridei de Est,

britanică, în perioada

10 februarie 1763 - 2 septembrie 1783,

spaniolă, în perioada

3 septembrie 1783 - 21 februarie 1821,

americană, în perioada

22 februarie 1821-29 martie 1822 / 134

Gastronomia americană... nedefinită,

cu aripioare de pui... prăjite,

chiftele... prăjite din carne de vită

și cartofi... prăjiți franțuzești,

venit anual de... 25.000.000.000 de dolari

la... fast-foodul "McDonald's",

cel mai renumit lanț de restaurante din lume,

obezi în număr de... 30.000.000,

obeze în număr de... 36.000.000,

la cei 320.000.000 de locuitori

din Statele Unite ale Americii / 140

Resp Constantin Brâncuși în America,
 octombrie 1926, la vama din New York,
 "Pasăre în spațiu", din 1926,
 evaluată la... 60 de cenți,
 considerată... "ustensilă de bucătărie",
 în prezent la Muzeul de Artă din Seattle,
 Muzeul de Artă Modernă din New York
 cu... 11 sculpturi, printre care... două
 "Pasăre în spațiu", din 1928 și din 1941,
 Muzeul Regional de Artă din Los Angeles
 cu... două "Pasăre în văzduh",
 a doua din 1926 și prima din 1927,
 Muzeul și Grădina de Sculptură Hirschorn
 din Washington cu "Muză dormind",
 Muzeul de Artă din Philadelphia
 cu "Torsul unui tânăr",
 7 martie 1952, culturnici în număr de... 14,
 printre care Mihail Sadoveanu și Geo Bogza,
 au respins moștenirea... gratuită, constituită
 din... 200 de lucrări și... atelierul din Paris,
 făcută României de Constantin Brâncuși,
 un... "reprezentant al burgheziei decadente" / 147

Edgar Allan Poe, zis și... Corbul,
 case memoriale în număr de... patru,
 inventatorul romanului polițist,
 decedat în condiții suspecte la... 40 de ani,
 reîngropat simbolic după... 160 de ani,
 "Celei al cărei nume este scris mai jos",
 poezie de tip acrostih, încă... netradusă,
 "Corbul", poezie narativă, tradusă de... cinci,
 respectiv, de... patru ori, în română și franceză / 153

Fluviul Colorado, 2.330 de kilometri lungime,
 barajul Canionul Glenn, lacul Powell,
 putere instalată de 1.296 megawați,
 Marele Canion, vechi de 55.000.000 de ani,
 Las Vegas-Henderson-Paradise,
 produsul brut de 94.000.000.000 de dolari,
 barajul Hoover, lacul Mead,
 putere instalată de 2.080 megawați,
 podul Mohave pe abandonatul Drum 66,
 barajul Davies, lacul Mojave,
 putere instalată de 251 megawați,
 barajul Imperial, lacul Imperial,
 2.500 de kilometri pătrați irigați,
 delta din Mexic cu nouă procente din debit / 173

Cascada Niagara,
 pe teritoriul american,
 Cascada Americană și Cascada Vălul Miresei,
 două hidrocentrale,
 putere instalată totală de 2.700 megawați,
 pe teritoriul canadian,
 Cascada Potcoava,
 cinci hidrocentrale,
 putere instalată totală de 2.338 megawați,
 24 octombrie 1901, respectiv, 25 iulie 1911,
 Annie Edson Taylor și Bobby Leach,
 primii supraviețuitori
 ai unor căderi în cascadă,
 20 octombrie 1970,
 în vizită la cascadă,
 marii turiști Elena și Nicolae Ceaușescu,
 nesupraviețuitorii căderii comunismului / 181

Nota bene * Cărți de Doru Ciucescu,
membru al Uniunii Scriitorilor
din România,
membru al Uniunii Scriitorilor
din Republica Moldova / 187

Anexă * Certificat de Finalizare
al Cursului Masiv Deschis la Distanță
"Cum Scriitorii Scriu Ficțiune 2016:
Femei în Poveste",
organizat în perioada
11 octombrie – 20 noiembrie 2016,
în cadrul
Programului Internațional pentru Scriitori,
al Universității din Iowa / 191

**Ceea ce aş fi dorit să aduc în România
din Statele Unite ale Americii,
măcar a zecea parte din
cei... 75.000 de kilometri de autostrăzi,
panglicile cenuşii, mult mai late decât...
"panglica cenuşie în amurgul răcoros",
de lângă satul Pripas, de fapt, satul Prislop,
din romanul "Ion", de Liviu Rebreanu,
intersecţii de autostrăzi cu bretele
în formă de... spaghete**

Am vizitat Statele Unite ale Americii de trei ori, în sejururi de câte 8-10 zile, în anii 1999, 2015 şi 2016, am parcurs în fâşâitul continuu şi discret al pneurilor de autocar peste 10.000 de kilometri de autostradă, de la Cascada Niagara (43°07'N) până la Key West (24°33'N), trecând prin 15 (New York, Massachussets, New Jersey, Pennsylvania, Delaware, Maryland, Virginia, Carolina de Nord, Carolina de Sud, Georgia şi Florida, în zona influenţată termic de Oceanul Atlantic, apoi California, Arizona, Utah şi Nevada, în zona influenţată termic de Oceanul Pacific) din cele 50 de state, am străbătut în hârşâitul intermitent, de mers îndelungat, al încălţăminteii mele, opt megapolisuri (Boston, New York, Philadelphia, Washington, Miami,

San Francisco, Los Angeles și Las Vegas), am văzut două dintre cele mai cunoscute minuni ale naturii, cascada Niagara și Marele Canion, dar dacă aş fi întrebat ce anume aş dori să aduc în România din Țara Yankeilor, răspunsul meu ar fi măcar a zecea parte din cei 75.000 de kilometri de autostrăzi, panglicile cenușii mult mai late decât "panglica cenușie în amurgul răcoros" de lângă satul Pripas (n.a. de fapt, satul Prislop) din romanul "Ion", de Liviu Rebreanu.

Chiar și în cazul cunoscuților scriitori, soții Ana Blandiana și Remulus Rusan, în cartea "America Ogarului Cenușiu" (n.a. Editura Cartea Românească, București, 1977, autor Romulus Rusan), încă din titlu se observă cât de mult au fost impresionați, ba chiar uluiți, de autocarele "Greyhound" (Ogarul Cenușiu) și, implicit, de autostrăzi, în timpul unui voiaj efectuat în Statele Unite ale Americii, în perioada martie-aprilie 1974, când, pentru români, obținerea pașaportului pentru a pleca în Occident echivala, de cele mai multe ori, cu un miracol.

Ca o paranteză, cei doi scriitori au beneficiat de o bursă în cadrul Programului Internațional pentru Scriitori (n.a. în engleză, "International Writing Program"), program inițiat de Universitatea din Iowa City, de care au avut parte și alți membri ai Uniunii Scriitorilor, dar care n-au scris ori au scris prea puțin notoriu despre periplul lor

american, ca de exemplu: Alexandru Ivasiuc (1968), soții Adrian Păunescu și Constanța Buzea (1970), Aurel Dragoș Munteanu (1970), Marin Sorescu (1971), Ștefan Bănuțescu (1971), soții Anemome Latzina și János Szász (1972), Cezar Baltag (1972), Petru Popescu (1973), Nicolae Breban (1977), Aurel Rău (1977), Constantin Țoiu (1978), George Bălăiță (1980), Mircea Tomuș (1982), Dinu Flămând (1983), Titus Popovici (1983), Dan Cristea (1985), Nina Cassian (1986), Ion Hobana (1989), Ștefan Agopian (1989), Mircea Cărtărescu (1990), Gabriela Adameșteanu (1990), Daniela Crăsnaru (1993), Daniel Deleanu (1995), Mirela Ramona (1999), Denisa Comănescu (n.a. născută Prelipceanu) (2003), Alina Nelega (2008) și Andra Rotaru (2014). La această program principal sponsor este Biroul de Afaceri Educaționale și Culturale din cadrul Departamentului de Stat de la Washington.

În prezent, programul costă în jur de 15.000 de dolari, care include, printre altele, biletele de avion, cazare și masă pentru 70-90 de zile la unul din cele zece cămine-hotel din campusul universitar și, la sfârșitul perioadei, o excursie la diferite obiective culturale din statul Iowa și împrejurimi probabil cu... autocarele "Greyhound"; în 2016 programul s-a derulat în perioada 20 august - 8 noiembrie. În principal candidaților li se cere să nu fie rezidenți în Statele Unite ale Americii și să fie

scriitori recunoscuți în țările lor. În cadrul programului sunt organizate diferite activități culturale opționale, la care cei admiși au libertatea de a participa sau nu, motiv pentru care nu există evaluare.

De asemenea, din 2014, la Universitatea din Ohio au început așa-numitele Cursuri Masive Deschise Online (n.a. "Massive Open Online Courses"), gratuite, de studiu și practica scrierii creative și analizei literare, la care pot participa doritori din toată lumea, inclusiv din Statele Unite ale Americii. În perioada 11 octombrie – 20 noiembrie 2016 s-au derulat activitățile cursului intitulat "Cum Scriitorii Scriu Ficțiune 2016: Femei în Poveste" (n.a. "How Writers Write Fiction 2016: Storied Women"), centrat pe personaje (n.a. "characters"), personaje create de scriitoare și personaje feminine (n.a. "female characters") create de scriitoare, dar și de scriitori. La acest program există evaluare și dacă se obțin cel puțin 74 de puncte din 100, atunci se eliberează un Certificat de Finalizare (n.a. "Certificate of Completion"), certificat pe care l-am obținut cu punctaj maxim.

Spre deosebire de colegii de breaslă menționați anterior, eu am vizitat Statele Unite ale Americii doar pe cont propriu. Prima oară, în perioada 1-10 aprilie 1999, când am parcurs Coasta de Est. Noaptea călătoream cu autocare ale companiei de transport "Greyhound Lines", iar ziua vizitam. Obositor, dar, în afară de

folosirea la maximum a timpului, am făcut o importantă economie la cazare! A doua și a treia oară, în perioadele 28 octombrie - 6 noiembrie 2015 și 15 - 22 ianuarie 2016, am ales varianta mult mai comodă, dar și mai scumpă, de grup însoțit de ghid, în regim "tout compris", prin intermediul unei agenții franceze de turism, în care am efectuat circuite în Coasta de Vest, respectiv, în Florida. Pe 6 noiembrie 2015, la plecare, compania "Lufthansa" a fost în grevă, iar întoarcerea de la San Francisco la Paris am efectuat-o cu compania "American Airlines", cu escală de două zile la New York, atât de mare a fost lista de așteptare. Având cazarea și masa asigurate, această situație nu m-a deranjat deloc, mai ales că am profitat de ocazie și am revăzut orașele New York și Washington după mai bine de 16 ani

Construirea acestei rețele de invidiat de autostrăzi a avut ca punct de plecare semnarea pe 29 iunie 1956 de către de președintele Dwight Eisenhower a așa-numitului Act federal de ajutor pentru autostrăzi (n.a. în engleză, "Federal - Aid Highway Act"), care a prevăzut realizarea în 12 ani a Sistemului de Autostrăzi Interstatale (n.a. în engleză, "Interstate Highway System"), cu o lungime de 75.000 de kilometri. Costul estimat a fost de 25 miliarde de dolari, din care 90 de procente urma să fie suportat de guvernul federal, prin mărirea prețului carburantului, restul de guvernele

statale. Acest plan inițial a fost proclamat terminat pe 14 octombrie 1992, cu o întârziere de... 25 de ani, la un cost de 112 miliarde de dolari.

La un cost actual de 511 miliarde de dolari, prin ajustarea datorată inflației, rezultă că pentru un kilometru de autostradă s-au cheltuit aproximativ 6,8 milioane de dolari. Încă un motiv de uluire pentru români, dat fiind că pe plaiurile mioritice un kilometru de autostradă ajunge la un cost mediu de... 12 milioane de dolari, adică de aproape... două ori mai scump decât în țara Unchiului Sam!

Compania "Greyhound Lines" prezintă, printre altele, avantajul de a avea autogările foarte aproape de centrul orașelor, iar cele din New York, Washington, Boston, Philadelphia, Buffallo, Miami, prin care am trecut, nu au făcut excepție.

Când am intrat în imensa autogară din din clădirea Autorității Portuare din New York, de la intersecția dintre 8 Avenue și strada Vest 40, la un avizier am citit o prezentare: "«Greyhound Lines» este singura companie de transport interurban cu rețea pe tot teritoriul Statelor Unite ale Americii. A fost fondată în 1914 sub denumirea de «Motor Transit» de către emigrantul suedez Carl Eric Wickman, pentru a transporta mineri între satele Hibbing și Alice din Michigan, pentru 15 cenți o călătorie și 25 cenți, pentru dus-întors. Deoarece autobuzele au avut de la început

culoarea gri cu luciu de blană, ele au fost supranumite ogari cenușii. În 1930, compania și-a schimbat denumirea în «Greyhound Lines», emblema companiei devenind un ogar cenușiu în plină alergare. Arhitectul William Arrasmith a proiectat în stilul "art déco" stațiile companiei în anii '30. Renumele companiei a crescut foarte mult după ce călătoria cu autocarul a fost romanțată în filmul «S-a întâmplat într-o noapte», cu Claudette Colbert și Clark Gable în rolurile principale, film care a fost desemnat în 1934 câștigător al premiului Academy Award. Toate autocarele au fost dotate încă din anul 1937 cu aer condiționat și grup sanitar. Începând din 1972 a fost introdus abonamentul ieftin «Ameripas», care este valabil pentru o perioadă de 7, 15, 30 sau 60 de zile, începând cu data primei călătorii, fără restricție de distanță. Cu «Ameripas» nu se pot face rezervări, pasagerii fiind acceptați în ordinea sosirii lor și în limita locurilor. Înregistrarea bagajelor începe cu 45 de minute înaintea orei de plecare".

În 1999 am călătorit cu autocare produse de Motor Coach Industries, cu sediul la Des Plaines, Illinois, care, pe lângă avantajul unui grup sanitar, echipat la înaltele standarde americane, au prezentat și un dezavantaj, acela că au avut cele 43 de locuri... ocupate aproape în totalitate, astfel că nu am avut norocul ca fotoliul de lângă mine să fie liber și să pot

dormi cât de cât confortabil, în poziția "la dentist". Culmea ghinionului a fost că toți vecinii mei au fost... supraponderali, indiferent de rasă ori sex.

Primul contact cu autostrăzile americane l-am avut pe traseul New York – Washington, lung de 369 kilometri, pe Interstate 95, cu acronimul I-95, fără copaci "ucigași" pe margine, plantați în cadrul acțiunilor de "împădurire" de fațadă din România. Civilizația căruței are nevoie de copaci pe marginea drumului, dar nu și civilizația automobilului! Am intrat în autogările din orașele Philadelphia și Baltimore, ceea ce a prelungit durata călătoriei, de la patru la șase ore.

Tot atunci am văzut ceea ce americanii numesc "joncțiune spaghetti" (n.a. în engleză, "Spaghetti Junction"), o poreclă pentru intersecțiile dintre autostrăzi, unde bretelele dau aspectul unei farfurii cu spaghetti. Jurnalistul britanic Roy Smith a introdus această sintagmă pe 1 iunie 1965, în ziarul "Birmingham Evening Post", într-un reportaj despre proiectul intersecției dintre autăstrăzile M6 și M38, de lângă Gravelly Hill, din apropierea orașului englez Birmingham, intersecție inaugurată pe 24 mai 1972.

Panouri mari, publicitare mărgineau autostrada. O reclamă mi-a atras atenția: "Fără camioane, America se oprește" (n.a. în engleză, "Without trucks, America stops"). Într-adevăr,

camioanele americane sunt imense, frumos colorate, foarte pitorești. Eu aș parafraza această reclamă astfel: "Fără panglici cenușii, America se oprește" (n.a. în engleză, "Without grey ribbons, America stops").

Pentru mine, venit din România celor 500 de kilometri de autostrăzi, America celor 75.000 de kilometri de panglici cenușii, mult mai late decât cea rebreniană, reprezintă un vis... românesc.